

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888—1948/1990. 11. (71) évf.
3. szám. 2000 június—augusztus.
Ára: 2000 lej.

K Ö S Z Ö N J Ü K

Az Unitárius Közlöny legutóbbi összevont számának vezércikkében egy kis szomorúság „bujkált”, azért a számunkra érthetetlen „anyaghiányért”, amellyel küszködnek a lap szerkesztői.

Hála Istennek, most örömmel közölhetjük, hogy „elsóhajtott aggodalmunk” megértésre talált, és olvasóink — egyháziak és világiak — a segítségünkre siettek írásaikkal nemcsak a hagyományos postai úton, hanem még az elektromos postán is (örültem, amikor a Szovátáról küldött terjedelmes anyagot „kicsomagolhattam”).

Az Unitárius Közlöny célja az életízű, gyülekezetszerű igények kielégítése volt, és az ma is. Azáltal marad lapunknak ilyen „arcéle”, ha egyháziak és világiak, a szerkesztőkkel közösen, írják ezt a lapot.

A beküldött írások, tudósítások arról tanúskodnak, hogy „emlékeink lefele tartanak, mint a gyökerek, reményeink felfele, mint az ágak”. Ezen a sokatmondó idézeten jó, ha a jövőre nézve minden olvasónk elgondolkozik.

Egyházi életünk eseménydús volt az elmúlt időszakban, és az marad továbbra is, hiszen a Millennium évének gyermekei vagyunk.

A tordai és a kolozsvári millenniumi ünnepeink azt sugallták, hogy múltunk megbecsülésre, jelenünk helytállásra, és jövőnk reménykedésre buzdít.

A Kolozsváron megrendezett nemzetközi unitárius konferencia tudatosította bennünk, hogy az unitarizmusnak van mondanivalója és üzenete, sőt küldetése a ma emberének.

A testvéregyházközi látogatások számának emelkedése bátorítólag érintett meg, hogy „nem vagyunk egyedül a világon”, és a testvéri kapcsolatok épülése, szépülése, bővülése ma már nem csak reménység, hanem konkrét tény.

Épülő templomaink, szépülő és gyarapodó egyházközségi ingatlanjaink, egyházközségi rendezvényeink arról beszélnek, hogy az erdélyi unitarizmusban van élniakarás, a nehézségeket is leküzdeni akaró áldozatkészség.

Iskoláink diákjainak eredményei az elmúlt iskolai tanévben arról tanúskodnak, hogy az unitárius felekezeti oktatás jó úton jár. Érdeklődéssel tekintünk ballagó diákjaink „megmérettetése” felé az érettségien.

Teológus ifjúságunk önképzőköri életének megújulása „A Láng” című és jelszó alatt bizakodással tölt el.

A köri közgyűléseken történt választások általában az egyöntetű és egyhangú véleménynyilvánítás jegyében történtek, ami az egységre való törekvés lényeges megnyilvánulásait jelentették, amelyre oly nagy szüksége van egyházunknak, népünknek. Őszinte jókívánásainkat fejezzük ki a különböző tisztségekre megválasztott egyházi és világi képviselőinknek.

Reméljük, hogy a július 16-án tartott millenniumi vasárnap ezt az egységet még inkább megerősítette, mert lelkiismereti kötelességünk hűségessé maradni ahhoz a néphez, amelyből „vétettünk” a gondviselés által, és ahhoz a valláshoz, amelynek szellemében éljük ünnep- és hétköznapjainkat.

Reméljük, hogy a székelyudvarhelyi Szejkén megrendezendő II. Unitárius Világtalálkozó erősíteni fogja unitárius öntudatunkat, a helyes keresztény értékrend iránti magatartásformánkat. Elősegíti EGYHÁZUNKHOZ és NEMZETÜNKHÖZ való újabb kötődésünket.

Ismételten köszönjük olvasóink írásait, szerkesszük együtt a lapot, alakítsuk közösen az erdélyi unitarizmus jelenét és jövőjét.

Dr. REZI ELEK

AZ UNITÁRIUS EGYHÁZ MILLENNIUMI RENDEZVÉNYE

A tordai országgyűlés értéke

A 2000. január 1. és 2001. augusztus 20. közötti időszakra meghirdetett Magyar Millennium ünnepi rendezvényeibe egyházunk is bekapcsolódott. Június 2–3. napjain Tordán és Kolozsváron tartott rendezvényeinken az 1568-as tordai országgyűlés vallás- és lelkiismereti szabadságot hirdető törvény jelentőségét méltattuk, mely a vallás szabad gyakorlata és a vallásos türelem kihirdetésével, a másképpen gondolkodók elfogadásával egyedülálló volt a korabeli Európában. Ezt a törvényt, a toleranciát, a vallásos meggyőződés ügyében, a mi unitárius elődeink fogalmazták meg, és iktatták törvénybe, mint Isten ajándékát, mint szellemi-lelki drága értéket, és adták drága magyar népünknek, Európának, sőt, miért ne mondhatnánk: a világnak.

Tordán június 2-án, pénteken de. 11 órakor ökumenikus istentisztelet kezdődött a főtéri római katolikus templomban, az 1568-as országgyűlés színhelyén. **Fazakas Ferenc** unitárius lelkész és **György Ferenc** római katolikus plébános megnyitója után **Jakabházi Béla** és **Orbán Erika** teológiai hallgatók bibliaolvasása következett. Egyházi beszédeket mondtak a történelmi magyar egyházak főpásztorai. **Dr. Szabó Árpád** unitárius püspök nyitotta meg a beszédek sorát, utána **Csiha Kálmán**, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, **Mózes Árpád**, a Zsinatpresbiteri Evangélikus egyház püspöke, **Csúri István**, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület generális direktora és **Tempfli József**, a Római Katolikus Püspöki Kar elnöke méltatták a vallásszabadság törvényét. Az egyházfők beszédei között a kolozsvári Unitárius Kollegium énekkara – **Majó Julianna** zene tanárnő vezényletével – egyházi énekeket és szoltárokat adott elő.

A köszöntők rendjén **Balogh Ferenc**, egyházunk főgondnoka köszöntötte a gyülekezetet, a közelről és távolról érkezőket. **Orbán Viktor** Magyarország miniszterelnöke köszöntő levélben fejezte ki a rendezvény iránti értékelését, amelyet **Andrási György** előadótanácsos olvasott fel. Idézet a levélből: *Mi magyarok tudjuk, hogy mit jelent a szabadság. Bennünket a történelem nem egyszer a szabadság hiánya miatt tanított meg annak értékére. A vallás, a hit szabadsága életünk egyik legfontosabb értéke, azt Önök, unitáriusok tudják a legjobban.*

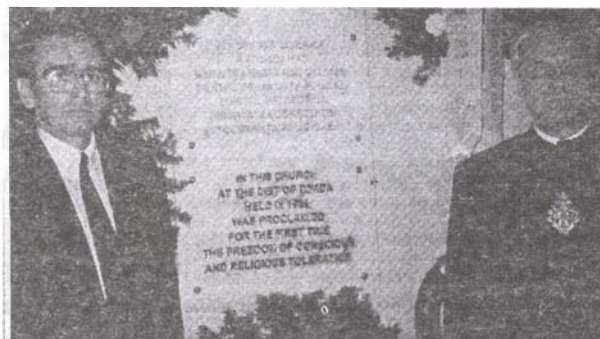
Büszkék vagyunk rá, hogy Európában élen jártunk ennek a szabadságnak a kodifikálásában és gyakorlásában, ebben felekezetük mindig kivette részét. A lelkiismereti szabadság üzenete ma ugyanúgy időszerű, mint négyszáz évvel ezelőtt. Ma ugyanúgy szükség van az Önök lelki és fizikai erejére ahhoz, hogy megőrizzék az egyházakra és mindnyájunkra személyesen bízott kincset, a hitet, a magyarságot, a nyelvet, az összetartozást.

A Magyar Kormány és a magam nevében ezen ünnepi alkalmon is szeretném megőrizni azt a szilárd elhatározást, hogy minden segítséget meg kívánunk adni egyházuknak és a határon túli magyar közösségeknek életük, vallásuk szabadságának őrzéséhez ahhoz, hogy szülőföldjükön biztos

jövőt láthassanak maguk előtt gyermekeiknek és unokáiknak is.

A Határon Túli Magyarok Hivatalát **Báthori János** elnökhelyettes képviselte. Az ünnepségen részt vett és köszöntő beszédet mondott román nyelven **Bogdan Cerghizan** Kolozs megye prefektusa. **Nemeskürty István** magyar millenniumi kormánybiztos is üdvözlő levelet küldött, melyet **Andrási György** előadótanácsos olvasott fel. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség nevében **Takács Csaba** ügyvezető elnök köszöntötte a rendezvényt. A világiak üdvözleteinek sorát **Patrubány Miklós**, a Magyarok Világszövetségének újonnan megválasztott elnöke zárta, aki az eseményt méltató beszédében javaslatot tett arra, hogy január 13-át vagy 16-át vegyük be a magyarság történelmi nevezetességű évfordulói sorába, és ezen a napon minden esztendőben tartsunk megemlékezést a vallás- és lelkiismereti szabadság kihirdetésének emlékére.

Az ünnepi beszédek és üdvözlések elhangzása után az eseményt megörökítő emléktábla felavatására majd megkoszorúzására került sor a templom előcsarnokában, a helyi római katolikus plébánia és a gyulfehérvári római katolikus érsekség engedélye alapján.

Az emléktábla három nyelven – magyar, román, angol – kiírt szövege a következő: *Az 1568. évi erdélyi országgyűlésen ebben a templomban hirdették ki, a világon először, a lelkiismereti szabadság és vallási türelem törvényét.*

A tordai templomban tartott ünnepi istentisztelet után fogadás volt a helybeli színház előcsarnokában.

A rendezvény Kolozsváron 16,30 órakor folytatódott, az Unitárius Egyház dísztermében tartott tudományos ülésszakkal, melyen a következő előadások hangzottak el:

A tordai országgyűlésen kihirdetett vallásszabadsági törvény jelentősége és hatása a sajátos erdélyi szellemiség kialakításában és megélésében – **dr. Benkő Samu** akadémikus, az EME elnöke;

A vallási türelem előzményei Erdélyben – **Molnár B. Lehel**, az Unitárius Egyház levéltárosa;

„A hit hallásból lészön” (Megjegyzések a tordai törvény eszmei hátteréhez) – **dr. Balázs Mihály**, a szegedi Tudományegyetem professzora;

A tordai országgyűlés vallásügyi törvényének utóélete – **Kovács Sándor** teológiai tanár.

Este 7 órai kezdettel millenniumi templomi ünnepély

és hangverseny volt a kolozsvári belvárosi unitárius templomban, ahol **Bálint B. Ferenc** unitárius lelkész áhítata után a résztvevők a **Márkos Albert** vezette **Concordia vonósnégyes**, **Ruha István** hegedűművész, **Kovács László Attila** teológiai tanár-organaművész, **Albert Júlia** színművésznő és a **Majó Júlia** vezette kolozsvári unitárius kolégiumi énekkar előadásait hallhatták.

Az ünnepnapot szeretetvendégség zárta.

A millenniumi rendezvény másnap, július 3-án, szombaton ért véget a kolozsvári belvárosi unitárius templomban. A de. 11 órakor kezdődő istentiszteleten a szószéki szolgálatot **dr. Rezi Elek** főjegyző végezte. A Gal 5,13 alapján mondott egyházi beszéd kihangsúlyozta az 1568-as tordai országgyűlésen a vallás szabad gyakorlatát és a prédikátorok szabad választását kimondó ediktum jelentőségét, és Dávid Ferenc szerepét e törvény előkészítése és kihirdetése folyamatában, valamint azt, hogy az 1568-as évszám egyházunk megalapításának esztendeje.

Az egyházi beszéd elhangzása után a küllözdombói unitárius egyházközség énekara szerepelt.

Az istentisztelet keretében köszöntök és üdvözlő

beszéd hangzottak el: **dr. Kisgyörgy Árpád** főgondnok egyházunk nevében köszöntötte a vendégeket és résztvevőket, utána a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Egyházi Kapcsolatok Államtitkárságának köszöntő levelét **dr. Egyed Judit** kormányfőtanácsos olvasta fel. „...*A történelmi tanulság egyértelműen mutatja: amint 1568-ban, a tordai országgyűlés idején kiemelt jelentőséggel bírt a tolerancia, úgy annak megélése a jelen korban is része a mindennapoknak – egyéni és közösségi életünk formálója és meghatározója.*” Magyarország bukaresti nagykövetsége nevében **Barabás T. János** attasé, a Magyarországi Unitárius Egyház nevében **Rázmány Csaba** budapesti lelkész, az Angliai Unitárius Egyház nevében **John Clifford** lelkész, az Amerikai Testvéregyházközségi Tanács nevében **dr. Gellérd Judit**, a tanács titkára és végül a nyugat-európai unitáriusok nevében **dr. Gyarmathy György** zürichi egyetemi tanár mondott üdvözlő beszédet.

Az istentisztelet a magyarsárosi unitárius egyházközség énekkarának dalárdaszámaival ért véget.

ANDRÁSI GYÖRGY

A Testvéregyházközségi Tanács díja

Az Észak-amerikai Unitárius Univerzalista Egyház minden év júniusában tartja évi rendes közgyűlését, a General Assembly-t. Olyan ez, mint a mi egyházunk esetében az évente tartott Egyházi Főtanács ülés. A négy-öt napig tartó közgyűlés plenáris üléseken és az azzal egy időben tartott részüléseken és különböző munkacsoportokban történő tanácskozásokon hangzanak el az évi beszámoló jelentések az elvégzett egyházi tevékenységekről.

Ebben az évben a General Assembly-t a Tennessee állambeli Nashville-ban tartották június 26–30. között, közel ezer résztvevővel, az Egyesült Államok és Kanada unitárius univerzalista gyülekezeteiből.

A Főtanács résztvevői között jelen volt a Testvéregyházközségi Tanács Vezető Tanácsának csaknem valamennyi tagja. A General Assembly-n a Tanács beszámolt évi tevékenységéről, arról a nagyszerű kapcsolatrendszeréről, amely a mi egyházunk egyházközségeivel az utóbbi 10 év alatt kiépült, és azokról a kölcsönös látogatásokról és anyagi támogatásról, amelyek az elmúlt években felerősödtek, és közelebb hozták egymáshoz a két testvéregyházat. A június 30-án tartott külön rendezvényén a Tanács által alapított **LIVING THE MISSION AWARD (ÉLNI A KÜLDETÉST)** díjat osztották ki. Ezt a díjat tavaly alapították, és azon személyeknek ítéli oda, akik önzetlen és odaadó tevékenységük által hozzájárultak a két egyház közötti testvérkapcsolatok erősítéséhez. A díszoklevelet az elmúlt évben **dr. Gellérd Judit**, a Testvéregyházközségi Tanács alapítója kapta.

Ebben az évben a Vezető Tanács tagjainak egyhangú javaslata alapján e díjat **Farkas Dénes** kolozsi lelkésznek ítelték munkája elismeréseképpen, melyet személyesen vehetett át. Az oklevél szövegéből idézzük az alábbiakat: „*Vallásgyakorlat terén senki nem tanúsít*

nagyobb felelősségérzetet az Észak-Amerika és Erdély közötti kapcsolatok kialakításában és elmélyítésében, mint Farkas Dénes. Számára nincs feladat, mely túl nehéz, nincs megbízatás, mely túl alantas lenne ennek a történelmi kapcsolatnak az előmozdításában. A táj szépségén, a vendégszeretet melegén és a vallási élet mélységén túlmenően, Dénes az, aki a testvérkapcsolatainkat igazán valóssá teszi. Vele született udvarias és meleg egyéniségével, rendkívüli humorérzékelével látnoki és apostoli buzgóság párosul, és ez felejtethetetlen, lélekformáló élményeket szerez a látogató zarándokok százainak. Az utazók személyes barátaivá válnak, és az a barátság tartós is marad. A zarándokok alkotják az ő tágabb értelemben vett gyülekezetét, akiknek immár több mint egy évtizede gondját viseli... Aki Dénessel van, biztos lehet benne, hogy minden probléma megoldódik, minden kívánság teljesül, és minden napiterv a vártnál gazdagabbnak bizonyul.

Dénes anyagismerete, az erdélyi és unitárius történelem és kultúra iránti szenvedélyes szeretete feltárja a kívülálló előtt ennek az örökségnek a mélységeit. A látogatóból zarándok lesz...

Farkas Dénes erős pillére annak a hídnak, amely Erdély és Észak-Amerika unitárius gyülekezeteit összeköti. Hűséges, áldott szolgálatáért örökre hálásak vagyunk

Atadott az Unitárius Univerzalista Társaság közgyűlésén.

Nashville, Tennessee. 2000. június 30-án.”

Farkas Dénes atyánkfianak az egyházak testvérkapcsolatának elmélyítését elősegítő missziós szolgálatáért ez úton mi is köszönetet mondunk.

AGY

Rendíthetetlenül

MÉLYEN TISZTELT IGAZGATÓNÓ ÉS TANÁRI KAR, KEDVES BALLAGÓ
VÉNDIÁKOK, SZÜLŐK, KEDVES HALLGATÓIM!

Ez a pillanat nemcsak az öröme, de a hálaadásé is. Úgy érezzük most magunkat, mint az élet örök vándorai, akik egy magaslatra érkeztünk, ahonnan hármasként áll előtünk az élet: a múlt, jelen és jövő dimenzióiban.

Ha visszaneztek a múltba, meglátjátok Isten gondviselő szeretetének megannyi jelét. Meglátjátok azt, hogy az ő keze biztonságában nőttetek nagygyá, s váltatok érdemessé arra, hogy rátok bízassék a jövőre. De amikor most számba vesszük a múltat, úgy érzem, hogy nemcsak a ballagó diákok hálaja vagy a szülők köszönete az, ami imaként száll a magasságok Urához, hanem ez az ünnepi pillanat az Unitárius Egyház hálijának és köszönetének kifejezési alkalma is. Mert hiszen ti vagytok immár a negyedik évfolyam, akik elhagyjátok a kolozsvári Unitárius Kollégium padjait. Bennetek is beteljesedve és megvalósulva látjuk mindazokat az erőfeszítéseket, eszményeket, amelyeket a szülők, iskola és egyház közös összefogásában meghoztunk, illetve felvállaltunk.

Én most azt szeretném, hogy ha ez a tudat veletek maradna, és elkísérné a hosszú életúton, s ti büszkén vallanátok, hogy a kolozsvári Unitárius Kollégium járult hozzá a ti lelki-szellemi növekedésetekhez, és nevelt titeket emberekké.

Ma most a jelenre és a jelen kihívásai kapcsán a jövőre nézünk. Egy szép élményt szeretnék megosztani veletek és minden kedves hallgatómmal. Nemrégiben egy jelképeiben és üzenetében nagyon szép és gazdag mondanivalót megfogalmazott posztert láttam. Az egész falat betöltő kép egy hatalmas ceruzát ábrázolt, amely meglepő, sőt megdöbbentő módon gyökerekben végződött. A poszteren csak egyetlen szó volt írva: rendíthetetlenül.

Úgy hiszem, hogy ez az üzenet nektek szól. Legyen útravalótok a tudás, amelyet a ceruza nyilvánvalóan jelképez, hiszen már régen ismeri a tanult ember, hogy a tudás: hatalom. Ám itt és most másról van szó. Arról, hogy ha a ceruza csak egymaga marad gyökértelenül, más szóval, ha a tudás nem épül rendíthetetlen alapra, akkor könnyen széttörhet, megsemmisülhet, vagy elfújhatja a történelem kegyetlen vihara, mint ami annyiszor meg is történt már. És arra is volt történelmi példa, hogy a hatalomnak álcázott emberi gonoszság kényszerítő ereje nehezedett erre a ceruzára, hogy mást írjon, mint ami lényege, más szellemiséget hirdessen, mint amit a humánus értékrendszerével megalkotott.

De ha a ceruza jelképezte tudás gyökereivel mélyen és kitéphetetlenül kapaszkodik a talajba, nincs az az erő, amely onnan kiszakíthatná, elsodorhatná, megsemmisíthetné, és akkor az ilyen tudás birtokosa állni fog rendíthetetlenül.

Most pedig vizsgáljuk meg együtt, mi az a talaj, ahová táplálékért, erőért, megmaradásért nyúlnak a gyökerek?

Mindenekelőtt ez a talaj maga Isten. Egész életünk Istenben, az ő túlradó szeretetében gyökerezik. Az apostollal

valljuk: „sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasságok, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől” (Róm 8,38–39). Ezt a felismerést és érzést, a hitnek ezt a bizonyosságát próbálták tanáraitok és egyházunk a négy év alatt a szívetekre helyezni.

Nem véletlen az sem, hogy ez a szép ballagási ünnepély itt a templomban van. Azt fejezi ki, ugyancsak jelképesen, hogy a templom és iskola egyek és szétválaszthatatlanok. Csak akkor tölthetik be Istentől kapott hivatásukat, ha valóban egymás mellett állnak, hogy egymást kiegészítsék, s ezáltal gazdagabbá tegyék az életet.

Gyökerezzen tehát a ti tudásotok, de egész életetek és egyáltalán jövőtök Isten szívébe és szeretetébe, és „nincs az a fejsze, ami onnan kitépne, kívágya” (Reményik).

A második talajforma, amelybe gyökereznetek kell: ez az iskola, az Alma Mater, a tápláló anya, amely magához ölelt, neveteken szólított, és minden drága értékével gazdagítva, felnevelt. Most elmentek, de a gyökerek mégis itt tartanak, s nektek éreznetek kell, hogy akkor tudtok teljes értékű emberekké lenni, ha ezek a gyökerek élők maradnak. Mert rajtuk keresztül továbbáramlik felétek, nem elsősorban a tudás, az ismeret, hanem az a lelkiség-szellemiség, amelynek levegőjében kitárulkozott lelketek, és benne meggazdagodtatok.

A harmadik talajforma nem más, mint a szülőföld, amelyből kinőttünk, s amelyhez tartozunk. A legújabb kori történelmünk ugyancsak sok példát mutat arra, hogy a gyökér nélküli ceruzát, amelyet csak az érvényesülés tudása irányít, milyen könnyen tudja messze elsodorni az élet. De nektek itt kell maradnotok. Mert ti vagytok a 20. század utolsó ballagó diákjai, és számon kér a múlt. De ti vagytok a 21. század emberei, ti vagytok a jövő: a mi jövőnk.

Eresszétek hát mélyre a lélek és a hűség gyökereit ebbe az áldott földbe, ennek a népnek szívébe: anyanyelvébe, kultúrájába, történelmébe, mert az ő gyermekei vagytok, és azt várja tőletek, hogy őt szolgáljátok egy életen keresztül.

Örvendezzünk – hangzott az ének. Örvendezzünk – és adjunk hálát, mert szegénységünkben is gazdagok vagyunk, hiszen egy új nemzedék indul telve reménnyel, tervekkel, elkötelezetten önmaga, iskolája, szülőföldje és Istene iránt. S amíg jönnek egymásutáni sorban a ballagók új nemzedékei, addig nem kell félnünk a jelentől, mert a jövőnket kezében tartja az Isten.

Az Unitárius Egyház nevében azt kívánom nektek kedves ifjak, hogy sikerüljenek terveitek, valósuljanak meg álmaitek, hogy tudjatok lenni a gyökereivel mélyen a talajba kapaszkodó ceruza, amely áll rendíthetetlenül.

Ebben áldjon és segítsen meg titeket a gondviselő Isten!
Kolozsvár, 2000. június 10.

Dr. SZABÓ ÁRPÁD unitárius püspök

Az első Europa Nostra-díj Közép-Kelet Európában

Az 1963-ban alapított Europa Nostra több mint 200 örökségvédő civil szervezet páneurópai szövetsége. Működését 35 ország több mint 100 helyi és regionális hatósága és ezres nagyságrendű tagsága támogatja. A példaértékű és magas színvonalú műemlék-helyreállításokat 1978-tól évente jutalmazza az Europa Nostra. Ezen jutalmak magas szakmai elismerést jelentenek. 1999-ben 22 európai országból beküldött 125 pályaműből 27-et díjaztak; a bizottság 19 oklevelet és a magasabb fokozatot jelentő 8 érmet ítél meg. A hivatalos kihirdetésre március 25-én került sor a velencei Doge-palotában. Europa Nostra-éremmel először jutalmaztak ebben a térségben. Az elmúlt évben a berethalmi erődtemplom és a kolozsmonostori kálvária templom részesült díj-oklevél fokozatában.

A hivatalos állami látogatás keretében Bukarestben tartózkodó **Henrik, dán herceg**, az Europa Nostra műemlékvédelmi szervezet elnöki tisztiségében átadta a Transilvania Trust Alapítvány és Torockó képviselőjének a torockói népi építészeti együttes helyreállításáért megítélt Europa Nostra-érmet. A bukaresti Hilton szállodában május 24-én sorra kerülő eseményre **dr. Szabó Bálint**, az alapítvány ügyvezető igazgatója, **Furu Árpád**, a torockói műemlékvédelmi program vezetője, valamint a torockói háztulajdonosok képviselőjében **Ferencz Gábor** unitárius lelkész vett részt. A herceg sajnálatát fejezte ki, hogy nem a helyszínen tudta átadni ezt a magas kitüntetést.

A több mint 160 műemlék jellegű épületből álló, összefüggő házsorokat és tereket képező torockói építészeti hagyaték Közép-Európa egyik legnépesebben fennmaradt népi építészeti együttese. Szervesen kapcsolódik Torockó teljesen sajátos művelődéstörténeti értékeihez, ugyanakkor része a nemzeti és európai kulturális örökségnek. A kolozsvári Transilvania Trust Alapítvány által 1996-ban indított program e felbecsülhetetlen kulturális érték védelmét tűzte ki célul. Budapest, Lipótváros V. kerületi önkormányzata által biztosított céladományból Torockó 138 hagyományos ingatlanának tulajdonosai évente részesülnek karbantartási támogatásban, amennyiben vállalják, hogy házuk értékes építészeti és utcaképi elemeit nem változtatják meg, elvégzik a szükséges karbantartási munkákat, és esetleges változtatási szándék esetén figyelembe veszik az Alapítvány szakmai tanácsait. Nagyobb munkálatok elvégzését a pályázati úton szétosztott helyreállítási támogatás teszi lehetővé. Mindezek mellett a hagyományos ingatlanok tulajdonosai ingyenes műszaki és tervezési tanácsadást vehetnek igénybe.

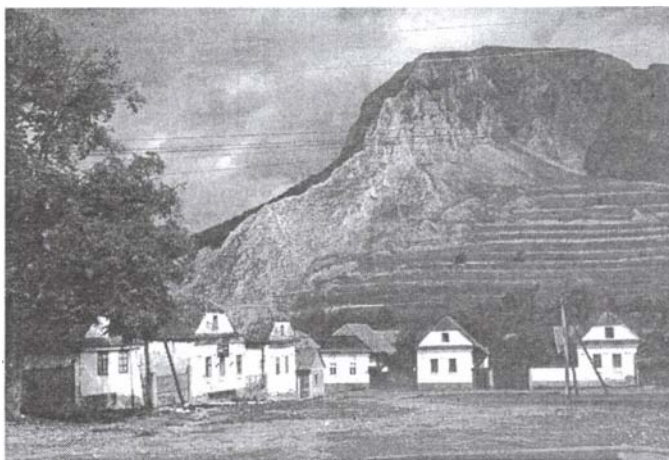
A Torockó Értékvédő Program sikerét és ösztönző erejét bizonyítja, hogy több mint 120 értékes ház végeztek el jelentős helyreállítási munkákat. Ezek költségvetése 100–150 százalékkal is meghaladta a támogatás értékét, a hiányzó összeget a gazdák, intézmények saját alapból fedezték. Látványos munkának számított egy 1749-ben épült jobbágyház újraszindelyezése, valamint néhány polgári jellegű lakóház homlokzatának helyreállítása. A budapesti önkormányzat az Alapítvány jogi keretein belül megvásárolt egy pusztulásra ítélt, romos házat, melynek helyreállítása folyamatban van.

A műemlékvédelmi program következtében növekedett a község idegenforgalmi vonzóereje, ugyanakkor kb. 15 támogatott tulajdonos szerezte meg a faluturizmus működéséhez szükséges engedélyeket. A program oktatási vonzattal is rendelkezik, a szakmai táborokban részt vett több mint 40 diák a felmérési technikák elmélyítése mellett a műemlékvédelem általános tudnivalóival is megismerkedhetett.

A díj megítélésében, az elért eredmények mellett, szerepet játszott a program összetettsége: a torockói értékvédelem követhető példája az önkormányzatok határon is átnyúló partnerkapcsolatára, valamint az ingatlanulajdonosok és egy szakmai civil szervezet együttműködésére épülő műemlékvédelmi programnak egy olyan régióban, ahol a gazdasági és társadalmi változások egyértelműen veszélyeztetik az építészeti örökséget. Olyan kör ez, amelyben mind az egyénnek, mind a társadalomnak igen nagy haszna van. Amint az idő múlik, hála Istennek, egyre több torockói emberben ez tudatosodik.

Az Europa Nostra-érem mindannyiunk közös erőfeszítéseit jutalmazza.

FERENCZ GÁBOR lelkész

„Fiaim, csak énekeljetek...”

150 éves múltját ünnepelte a küküllődombói férfi dalárda vasárnap, április 30-án.

Az egész napos rendezvény koszorúzással kezdődött a temetőben, ahol az elhalt dalárdatagok sírjait koszorúzták meg. Az ünnepi istentiszteleten a szószéki szolgálatot Főtisztelendő **dr. Szabó Árpád** püspök végezte a 98. Zsoltár alapján. Prédikációjában kiemelte, hogy az ember, amíg énekelni tud, olyan erőforrása van, amelyet sem aggodalom, sem hitetlenség nem tud kikezdeni. Az Isten iránti hitet, bizalmat nem csak szavakban lehet kifejezni, hanem énekben is. Az ének a legszebb kifejezése annak, amit érez, amit átél az ember, egyszerűen magának az életnek.

Péterfi Sándor dombói lelkész ismertette a 150 éves dalárda történetét. A küküllődombói énekkar 1842-ben alakult **Kisgyörgy József** kántor-tanító kezdeményezésére. Az énekkarnak alapszabályzata volt, amit minden tagnak kötelessége volt betartani. Nyolc év munka és kitartás kellett ahhoz, hogy az énekkar megszilárduljon. 1850-től már életképes együttesé nőtte ki magát

1894-ben hunyt el a „dalárda lelke”, **Kisgyörgy József**. Ez alkalommal a temetésen gyászbogó mellett énekelt a dalárda, amelyet azóta minden temetésen magával visz. Ugyanebben az évben szabtak díjat a temetésre gyászbogóval megjelenő dalárda részére.

A dalkör vezetését 1890-től **József Dénes** kántor-tanító vállalta el. 1900. augusztus 12-én a dalárda 50-ik jubileumát ünnepelte. Ugyancsak ebben az évben az EMKE felkéri a dalkört, kezdje meg működését e szervezet keretén belül. Ettől kezdve a dombói dalkör neve Dombói EMKE Daloskör, és így alakul meg az EMKE első dombói tagság, elnöke **József Dénes** karnagy lett. 1919. április 27-én újraalakult a dalkör, ugyanis az első világháború miatt megszűnt. Ekkori karnagya **Miklós János** tanító volt.

1920-as évektől kevés összejövetel volt a hatósági korlátozás miatt. A háború után az első nagyméretű rendezvényre Küküllődombón 1922. május 12-én került sor, ekkor ünneplik a dalkör 70 éves jubileumát.

1930–1937 között a Kis-Küküllő mentén aranykorát élte az énekkultúra. Ebben az időben alakult meg Dombón egy vegyeskar is. A dombói éneklők szívesen látott vendégek voltak a környéken. 1939-től 1946-ig nem található a jegyzőkönyvben semmiféle feljegyzés, de a dalárda nem bomlott fel, csak a tevékenysége szünetelt.

1946. január 15-én újraalakult a dalárda 68 rendes és 8 tiszteletbeli taggal. 1947 aranybetűs év a dalkör történetében. Október 5-én ünnepelte a dalkör fennállásának 100-ik évfordulóját.

Az elkövetkező években pangás állott be a dalkör életében. **Miklós János** karnagyot **Szász Balázs** váltotta fel, 1948–1950 között **Szabó Sándor S.** vezette a dalárdát. 1954-től **Szász Balázs** lett az egyházközség énekvezére és a dalkör karnagya. 1959-ben új elnöke lesz **Benczédi Ferenc** lelkész személyében, 1969-től **Benczédi Erzsébet** tiszteletesasszony vette át a dalkör tanítását, fellépésekkor **ifj. Miklós János** vezényelt.

A további években is küzdeni kellett a közömbösség elhatalmaskodása ellen. Hogy nem volt hiábavaló ez a munka, bizonyítja az a tény, hogy a dalkör napjainkban is aktív társulat.

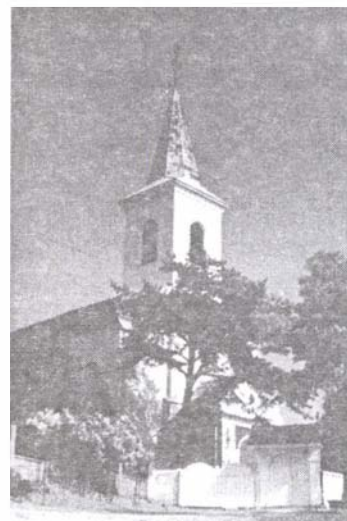
1995 augusztusában nyugdíjba vonul **Benczédi Erzsébet** énekvezér, 1996-tól **Hunyadi Mária** foglalkozik a dalárdával 1998-ig, jelenleg pedig **Vargancsik Székely Wolf Katalin** az énekvezér.

Az ünneplő dalárda történetének a bemutatása után a dombói nőszövetség köszöntötte a dalárdát, és át adott a díszlobogóra egy emlékszalagot. Ezután történt a névadás; a dombói férfidalárda felvette alapítója nevét a 2000. február 4-i jegyzőkönyv alapján. **Küküllődombói Kisgyörgy József Unitárius Dalkör** a neve. Később három vendégkórus, a magyarsárosi vegyeskórus, a bethlenszentmiklósi Dávid Ferenc vegyeskórus és a dicsőszentmártoni Sípós Domokos Művelődési Egyesület kórusa lépett fel és köszöntötte az ünneplő énekkart. Szavaltak **Miklós Mária** és **Miklós Zoltán** a dombói Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet részéről. Konferáltak **Csíki Zita** és **Miklós Zoltán**.

Nagy Ferenc karnagy a Seprődi János Kórus-szövetség elnöke a Szövetség nevében díszoklevelet adott át a dalárdának. A női dalárda is énekszámokkal köszöntötte az ünnepeket.

Utoljára az ünneplő dalárda lépett fel **Vargancsik Székely Wolf Katalin** vezényletével. A délután folyamán közös ebédre került sor a dombói kultúrotthonban, ahol közös éneklés mellett a fúvószenekar is fellépett.

CSÍKI ZITA

Rendkívüli pünkösdi Baróton

A baróti unitárius egyházközség amerikai „testvére” a New Jersey-beli Summit-i egyházközség, amellyel 1992 óta tart fenn szoros kapcsolatot. Az évek során egyházközségünk jelentős anyagi támogatást kapott amerikai hittestvéreinktől, amelynek segítségével sok tervünket valósítottuk meg. Az anyagi támogatáson és rendszeres levelezéseken kívül azonban a többszöri kölcsönös látogatás erősítette meg kapcsolatunkat.

Így az idén június 9-én újból egy csoportot láthattunk vendégül egyházközségünkben. A csoport élén **George Kim Beach** lelkész és felesége, **Barbara** volt, akik először Barótra 1990-ben látogattak, amikor templomunk alapjának még csak a körvonalait láthatták.

A hattagú csoportot 8-án egyházközségünk egyik fiatal nőtagja - **Csiki Noémi** - várta Budapesten a repülőtéren, vezette el a szállodába, és mutatta meg a főváros nevezetességeit. Másnap együtt utaztunk vonattal Brassóba, ahol az állomáson mikrobusszal vártuk vendégeinket. Az unitárius templom meglátogatása után együtt vacsoráztunk az esperesi családdal a Vár-vendéglőben, majd a belváros megtekintése után, késő este érkeztünk Barótra. Vendégeinket a Derzs-panzióba szállásoltuk el, amelynek szolgáltatásaival igencsak meg voltak elégedve. Másnap, szombaton részt vettek a Baróti Szabó Dávid Középiskola végzőseinek kicsengetésén, amely - bevallásuk szerint - igen nagy élmény volt számukra, annál is inkább, mert lányunk is ekkor ballagott. Az iskola igazgatója angol nyelven köszöntötte rangos vendégeinket, majd meghívta az ünnepséget követő állófogadásra. Az ebédet családunk és barátaink társaságában fogyasztottuk el, majd meglátogattuk a nagyajtai és bölöni unitárius egyházközséget.

A következő nap, pünkösdi első napján rendkívüli istentiszteletre került sor templomunkban, amikor a bevezető liturgia után **Kim Beach** prédikált. Beszédében kifejtette pünkösdi jelentőségét, elmondta, hogy az első pünkösdi eseménye ismétlődik meg együttlétünk alkalmával, amikor bár „más nyelveken” beszélünk, különböző a kultúránk, különbözőek a szokásaink, a szertartási formáink, mégis egyek vagyunk közös hitünk által, mert „mindannyian egy akarattal együtt vagyunk” mint hittestvérek, mint jó barátok. Beszédét egyidejűleg fordítottam magyarra a hívek legnagyobb érdeklődésére. A hirdetések rendjén vendégeink bemutatkoztak, és átadták egyházközségünk mintegy 35 millió lej értékű adományát azzal, hogy ezt az összeget két vendégszoba és egy fürdőszoba kiképzésére használjuk fel. Ezt követően adtuk át mi is jelképes ajándékunkat, egy nagy kosár virágot, ahol a virágkompozíció az amerikai zászlót ábrázolta. A magyar és angol nyelvű úrvacsorára előkészítő beszédem-imám után közösen osztottunk úrvacsorát a lelkes gyülekezetnek: az amerikai lelkész a kenyeret, jómagam a bort. Ezután ifjúsági egyletünk tagjainak műsora következett:

népdalok, klasszikus orgonaszámok, tenor szólóéneklés magyarul és angolul, a Spirit of Life és a Székely himnusz – angolul –, majd záróénekként a Székely himnusz magyarul. Csodálatos színfoltja volt a gyülekezetnek a mintegy 35 székelyruhába öltözött ifjú. A kertben négy pár székelly táncot mutatott be, majd mindenkit kávéval, hűsítővel, süteménnyel kínáltunk, alkalmat adva vendégeinknek arra, hogy híveinkkel, ifjainkkal beszélgethessenek.

Ebéd után - amíg édesapám a szórványokban végezte a szolgálatot - meglátogattuk a felsőrákosi, ürmösi, vargyasi gyülekezeteket.

Pünkösdi másodnapján Baróton a szolgálatot szintén édesapám végezte, én pedig vendégeinket elkísértem a következő helyekre: Csikszereda, Székelyudvarhely, Korond és Homoród völgye.

13-án indultunk Kolozsvárra, útközben Fehéregyházán meglátogattuk a Petőfi emlékmúzeumot, megtekintettük az új templomot, majd Segesváron talákoztunk egy másik amerikai csoporttal, amely Princetonból érkezett. Közös templom-városlátogatás és ebéd után az esti órákban érkeztünk Kolozsvárra.

Következő napon reggel, a Főtisztelendő Püspök Úr fogadta vendégeinket, és beszélt egyházunk múltjáról, helyzetéről. Miután megtekintették a belvárosi templomot és a nőszövetség kiállítását, Tordára, Szentmihályra, Torockóra és Mészköre látogattunk, közben megcsodáltuk a Tordai-hasadékot. Este a Főtisztelendő Úr otthonában fogadott, majd közösen vacsoráztunk egy vendéglőben.

Vendégeink igen nagy meglepéssel távoztak másnap vonattal. Hazatérésük után külön-külön levélben jelezték, hogy egy régi álom megvalósulása volt erdélyi zarándokútjuk.

Számunkra, baróti unitáriusok számára igen fontos és megtisztelő volt hittestvéreink látogatása, ez továbbra is erősítette a köztünk levő kapcsolatot.

A jó kapcsolattartás eredményeként egyházközségünk részéről a nyár folyamán három 16 éves ifjú fog - saját költségén - az Egyesült Államokba utazni, ahol testvéregyházközségünk hasonló korú fiataljai fogják őket vendégül látni, majd két „vendégfogadó” ifjú jön Barótra viszonzni a látogatást. Ittlétük alkalmával részt fognak venni a Vargyason tartandó ODFIE találkozón. Egyházközségünk részéről **Fazakas Melinda**, **Fazakas Kinga** és **Buksa Szilárd** - kezükben a repülőjegyekkel - várják július 27-ét, indulásuk napját.

Adja a jó Isten, hogy minél több gyülekezetünk részesülhessen ehhez hasonló élményben, és a jó kapcsolattartás révén gyarapodjon és gazdagodjon Egyetemes Egyházunk.

KISS ALPÁR lelkész

Eskütétel és zászlóavatás

Június első vasárnapján Sepsiszentgyörgyön ünnepélyes keretek között istentisztelet után tette le esküjét az unitárius egyház új vezetősége. Ugyanakkor került sor az egyéves énekkar zászlójának felavatására.

A történelem különös egybeesése, hogy a trianoni diktátum aláírásának 80. évfordulója, azaz június 4-e előtti két napon Kolozsváron és Tordán ökumenikus ünnepségeken emlékeztek meg arról, hogy 432 évvel ezelőtt, azaz 1568-ban Tordán, először a világon, kimondták a vallásszabadságot. Törvénybe iktatták a lelkiismeret szabadságát, s ezzel tanúbizonyságát adták a türelemnek, a másság elismerésének és tiszteletének. Történt pedig az akkor, amikor Európában folytak a türelmetlen vallásháborúk, az értelmetlen öldöklés. A középkor sötét éveiben föléje tudunk emelkedni az egyéni ambíciók vezette vallási háborúknak, s a béke és megértés földjévé tettük Erdélyt. Gonosz és bosszúálló kezek ezt a sokszínű egységet szüntették meg 1920. június 4-én Párizsban.

A fenti gondolatokkal tartotta meg templomi beszédét **Kovács István** unitárius lelkész június 4-én. Alapigéjét Lukács evangéliuma 18,24 verséből választotta, mely szerint Jézus kijelentette: „Isten országa mibennünk van.” Néhány gondolatot idézek beszédéből:

Bűnös kezek szétszabdalthatják a földrajzi országot, de ezt a belső, lelki országot tőlünk elvenni nem lehet. Ez az ország a hit, a szeretet, a türelem, a tudás, a hűség, az igazság, a békesség, a tisztelet országa. ...Ezt az országot nekünk magunknak kell szívós, kitartó munkával megteremtenuünk. Nem segít sem a siránkozás, sem a másoktól való állandó várakozás. Népünkben mindig élt a hit, a remény, a dal, a mese, a kultúra.A millennium évében nemcsak Mohácsot és Trianont kell látnunk, hanem Tordát is, és anyaországunkat is, ami a porból, a hamuból, a semmiből, a kifosztottságból és elnyomásból

szorgalmával, tudásával a gazdaságilag fejlett országok sorába küzdötte fel magát. ...Üzenjük a jövőnek, hogy élünk és dolgozunk. Üzenjük, hogy tántoríthatatlan hittel építjük nemzeti közösségünk tartópilléreit; írunk, tanulunk, énekelünk, mesélünk, táncolunk és dolgozunk. Csendesen szolgálva, becsülettel végezve vállalt kötelezettségeinket járulunk hozzá nemzetünk felemelkedéséhez.

Templomi beszédében méltatta az énekkar tevékenységét, ami hozzájárult nemzeti öntudatunk, identitásunk megőrzéséhez. A továbbiakban a lelkész megköszönte a régi vezetőség eddigi tevékenységét, és az új vezetőség letette az esküt. A zászlóavatás ünnepélyességét emelte **Szilágyi Zsolt** karvezető, országos híri tenor énekszámá és **Pál Lenke** szavalata. Az énekkar új, unitárius jelvényekkel hímzett zászlaját **Varga Erzsébet**, a kórus tagja hímmezte. A rajta lévő felirat: Egy az Isten, Kriza János unitárius vegyes dalárda. Zászlószentelő beszédet tartott **Gyerő Dávid** lelkész, a zászlót **Kovács István** áldotta meg. Ezután a dalárda **Benkő Enikő** tanárnő, karvezető irányításával lépett fel.

Külön dicséret illesse a dalárda karnagyát, minden énekesét, a Cantus Firmus vegyeskar jelen levő énekesét, az unitárius kórus hűség tagjait.

FAZAKAS MIHÁLY

A székelykeresztúri unitárius egyházközség életéből

Az Unitárius Közlöny utolsó összevont számának vezércikke készítetett rá és adott bátorságot tollat ragadni, és rövid tájékoztatót írni a székelykeresztúri unitárius egyházközség legújabb eseményeiről – világi szemmel nézve.

Mindenek közül talán a legnevezetesebb eseményünk a májusban megtartott konfirmálás volt, amikor 50 ifjú: 25 lány és 25 fiú tett bizonyágot a Kátéban leírtak elsajátításáról, és hitben megerősödve léptek át az ifjúkorba, önálló egyháztaggokká válva. Csodálatosan szép és meghatározó ünnepélynek lehettek szemtanúi mindazok, akik befértek a zsúfolásig megtelt templomunkba. A későn érkezők az udvaron hallgathatták végig az ünnepi szertartást hangfalak segítségével. Ez alkalommal a székelykeresztúri templom kicsinek bizonyult pedig aznap sike-

rült átadni rendeltetésének a 70 férőhelyes új karzatot is.

Az ötven ifjú székely népviseletben jelent meg a jelenlévők öröme. Méltón állítom, hogy az ünnepély valóban ünnepet jelentett mind a konfirmáló ifjaknak mind az őket elkísérő hozzátartozóknak, egyházunk tisztségviselőinek, valamint az egész gyülekezetnek. Abban az egyházközségben, ahol 50-en konfirmálnak, nem beszélhetünk másról, csak a megújulásról és erősödésről, erre pedig büszkének kell lenni.

A szertartás befejező mozzanataként alulírott a következő szavakkal köszöntötte az egybegyűlteket:

„Nagytisztelű Esperes Úr, Tiszteletes Asszony, Kedves szülők, keresztszülők, ünneplő gyülekezet!

Őszinte szeretettel és tisztelettel köszöntöm egyházköz-

ségünk Keblitanácsa és vezetősége nevében mindazokat, akik a mai napon összegyűltünk, hogy tanúi lehessünk e csodálatos szép ünnepi szertartásnak, 50 unitárius ifjú konfirmálásának.

Ugyanakkor a keresztény szeretet szellemében szeretettel köszöntöm azon nem unitárius résztvevőket is, akik rokoni vagy baráti kapcsolatuk által kötődnek a konfirmáló ifjakhoz, és jelenlétükkel megtisztelték ünneplésünket.

Csodálatosan szép és jó volt ma: együtt lenni, együtt ünnepelni, együtt énekelni a zsoltárt, és együtt imádkozni, amiért adjunk hálát a Gondviselő Istennek.

Most pedig Szeretett Kedves Konfirmált Ifjak, a továbbiakban engedjétek meg, hogy hozzátok. intézzem üdvözlő beszédem, és úgy a Keblitanács, mint a magam nevében szívből fakadó őszinte meleg szeretettel köszöntselek benneteket, egyházközségünk önálló tagjává válásotok alkalmával.

Legyen Istentől áldott az egyházi taggá fogadásotok pilanata, Isten hozott közénk.

Emberi életünk folyamán nagyon sokszor ki vagyunk téve nemkívánatos nehéz megpróbáltatásoknak: de hogy valamennyire kiegyensúlyozódjék életünk, ezért Isten kirendel számunkra néhány olyan csodálatosan szép és nagy jelentőséggel bíró eseményt, amelyek éppen a csodálatosságuk még nagyobb hatása miatt nem ismétlődhetnek meg többet, bármennyire is óhajtanánk az életünk során. Ezek csak megható, gyönyörű emlékek maradnak számunkra, de meghatározzák egész életünket.

Ilyen többek között a konfirmálás is nálunk unitáriusoknál, és talán fiatal életeteknek ez az egyik legszebb, legcsodálatosabb és legmeghatóbb legmeghatározóbb eseménye. Ezt igazolóan nemhiába csillantak meg örömkönnyek a meghatódott szülők és nagyszülők szemében.

Ettől a pillanattól kezdve észrevétlenül, de fokozatosan megváltozik életetek az egymáshoz való kötődésben és viszonyban. De ne tévesszétek össze a mai eseményt egy iskolai vizsgálóval, ami búcsúvételt és eltávolodást jelent az iskolától. A konfirmálás éppen ennek az ellenkezője, a közelebb kerülést, a megismerést és az elszakadhatatlan hűséget jelenti templomunk és egyházunk iránt. Amint neve is mutatja, ez a szertartás a hitben való megerősödés szertartása, a gyermek ünnepélyes átlépése az ifjúkorba, s ezzel kapcsolatban keresztény elveinek öntudatosává válása.

Ezután a templomban nem elküldenek szüleitek, nem elhívják a papbácsiék (aki ezután Esperes Úr és Tiszteletes Asszony lesznek nektek is), hanem önként fogjátok szükségét érezni annak, hogy eljőjjetek.

A betanult imádságot nem elmondjátok ezután, hanem az unitárius szabadelvűség kapcsán magatok imádkoztok megpróbálva lelketeket imádságközelbe emelni Isten felé.

Ha lassan odakerültök, hogy a vasárnapi szószéki beszédből meg tudtok ragadni minden alkalommal egy-két gondolatot, azokat magatokkal vinni és hordozni, alkalmazni a mindennapi életben mint jó tanács, utána pedig szükségét érezni más és más, új és új gondolatnak, akkor

nem volt hiábavaló a vallásóra, a lelkesi család fáradozása és a konfirmálás.

Egy évig ti lesztek egyházközségünk legfiatalabb tagjai. Legyetek büszkék erre, mert ti fénysugarak vagytok az idősebbek soraiban.

A ti és az utánaatok következő nemzedékek fénysugarai fogják biztosítani a fényt és világosságot, amire nagy szükség van, hogy az egyházi életfelfogás és tevékenység is lépést tarthasson ezzel a rohamosan fejlődő és változó világgal. Szükség van a világosságra, hogy minden időben megtaláljuk a legjobb irányt, és a legjobb megoldásokat válasszuk a haladás felé, és örökös egyetértés legyen, s a szeretet uralkodjon az Egy Isten imádói között.

Abból a meggyőződésből, hogy mindez messzemenően valóra válik, kérem a gondviselő Istent, hogy áldjon meg benneteket további tanulásotok folyamán, adjon egészséget és boldog ifjúkort, szüleitek, nagyszüleitek és keresztszüleitek örömére és Isten dicsőségére."

Egy másik fontos esemény Pünkösöd ünnepe utáni vasárnap történt az esperesi vizsgálószerk alkalmával.

Nem részletezem az akkor elhangzott eredményekről szóló kiértékelőt, azok rövidesen megismétlődnek a köri közgyűlés alkalmával. Csupán egy mozzanatról szeretném tájékoztatni a tisztelt olvasót, hogy ebből az alkalomból **Farkas László** köri jegyző 41 újonnan megválasztott tisztségviselőtől vette be az esküt. Ritkaságszámba menő esemény volt ez, ugyanis az április 2-án megtartott évi közgyűlés a székelykeresztúri egyházközség tisztújító közgyűlése volt.

A közgyűlés egyházi törvényeink és előírásaink legszigorúbb betartása mellett választott új gondnokot, jegyzőt, pénztárost, 9 új keblitanácsost, teljesen új 6 tagú gazdasági bizottságot, új 7 tagú VEN bizottságot és 9 új egyházfit. Mi ezúttal is köszönetet mondunk az előttünk járóknak, a sokévi tisztségviselésért és az egyház szolgálatára szentelt tevékenységükért.

Az újonnan megválasztottak mellé eskütételre csatlakoztak azok is, akik tisztséget cseréltek, és egyöntetűen a „Világosság” jelszavát választva válaszoltak a rájuk bízott tisztségek méltó betöltése mellett. Ugyanakkor a vizsgálószerki közgyűlés előtt ismertettük a Millennium évi elhatározásainkat. Ezen alkalomra kopjafát szeretnénk állítani szeptember 10-ig, de ezt megelőzően még tervbe vettünk egy pár nagyon fontos munkálatot.

Ezekből megemlíteném a torony újrafestését, az udvar esővízcsatornázásának elkészítését, parkosítás korszerűsítését előre elkészített terv szerint.

Mindezek sikeres elvégzéséhez biztatást adnak az eddig megvalósított karzatépítés és orgonajavítás, de nagy reményünk a fiatal nemzedékkal újított Keblitanács és bizottságok tagjainak lelkes hozzáállásához fűződik.

Ehhez a merész elhatározáshoz adjon a Gondviselő Isten kitartó erőt számunkra, és áldja meg közös tevékenységünket.

CSÉZÁR LAJOS székelykeresztúri felügyelőgondnok

S Z Ü L Ő F Ő L D E M

Szeretettel köszöntöm a nyárádgálfalvi unitárius egyházközséghez tartozó falusfeleimet a marosi unitárius egyházkör esperesi vizsgálószéke alkalmával tartott istentisztelet után és az ezt követő közgyűlésen.

Egy gyermeknek az asztal fogalma azt a lábakon nyugvó vízszintes lapból álló bútordarabot jelenti, amelynél önállóan elfogyasztotta első eledelét. Az én asztalom itt volt, ebben a faluban. A nyárádgálfalvi unitárius templomban levő úrasztala feleleveníti bennem ifjúkori legszebb emlékemet, a konfirmációt, ugyanis 49 évvel ezelőtt a szépeplékű elődeim által adományozott terítővel letakart asztalról adta nagybátyám, Kovács Domokos tisztelendő úr az Úrvacsora jegyeit, a kenyeret és bort a konfirmálóknak, köztük nekem is. Összesen tizennyolcunknak. Az Úrvacsora jegyeit megboldogult szüleim adományozták.

A szülőház mindenkinek a nézetében az az építmény, amelyben született. Állandó lakhelynek szolgáló épület. Én itt születtem.

A templom az istentiszteletek megtartására szolgáló nagy épületet jelenti. Én idejöttem szüleim kezét fogva először az istenházába. Nagy örömben volt részem, amikor édesanyám megengedte hogy felmehessek az 1773. évszámot őrző gyermekkarzatra, majd konfirmálás után a legények helyére ülhettem. A férfiak padsorában már kevesebbet ültem, rokoni esküvők vagy temetések során. Elszóltított itthonról a kötelesség.

A szülőfalu azt a települést jelenti, ahol valaki született. A gyökereket nem lehet úgy kitépni, hogy azok hajszálerei ne kapaszkodnának újra az anyaföldbe. A korszó megőrzi annak a forrásnak az ízét, amelyből először megtöltötték. Kertünkben a Nyárad partja tönkrement. De emlékezetemben megmaradt úgy is, mint a barátok játszó és fürdő helye, úgy is, mint gyermekkorom bölcsőjének árnyékos tere.

Álmaim, gondolataim mindig hazarepülnek. Sokszor eszembe jut Mikes Kelemen sóhaja: „*Úgy szeretem Rodostót, hogy nem felejttem Zágont*”.

Édesanyát, anyanyelvet, gyermekkort, szülőföldet csak egyet adott a jó Isten. Emlékei az embert egy életen át elkísérik.

Engedtessek meg nekem, tekintettel arra, hogy két nappal ezelőtt ünnepeltük az anyák napját, hogy köszöntsem a nyárádgálfalvi édesanyákat, és ebből a templomból üzenjem édesanyámnak, hogy: köszönöm.

Oly gyorsan peregnek az évek, hogy csak fejkapkodva nézhetünk utánuk. Petőfivel mondom:

„*Hol vagytok ti régi játszótársak?
Foglaljatok helyet itt mellettem,
Hadd felejtsem el, hogy azóta
Húsz esztendő telt el.
Magrakodva búval és örömmel.
Húsz esztendő... az idő hogy lejár
Cserebogár, sárga cserebogár.*”

Édesapám mezei munkával és az állattartással biz-

tosította mindennapi kenyerünket. Édesanyám megtanított imádkozni. Amikor a harang megszólalt, imára kulcsoltuk kezünket, hogy a jó Isten gyógyítsa meg beteg édesapánkat. Meggyógyította. Szüleim becsületességre tanítottak, emberek iránti tiszteletre neveltek. Ez segíthetett hozzá megérteni a nagy zeneszerzői gondolatot:

„*Minden ember
Lelkében dal van,
És a saját lelkét hallja
Minden dalban,
Akinek szép
A lelkében az ének,
Az hallja a mások
Énekét is szépnék.*”

Sokat köszönhetek az akkori faluközösségnek, játszótársaimnak, nevelőimnek, a falu értelmes és munkaszerető embereinek jellemem alakulásában, életpályám, munka iránti szeretetemnek formálásában. És itt az alkalom, hogy megköszönjem az istentiszteletre összesereglett falusfeleimnek jó irányban térítő indításomat. És most, szürke hajjal, túl a nyugdíjkorhatáron úgy emlékszem vissza szeretettel szülőfalumra, hogy az emberre válasban, a társadalmi életbe való beilleszkedésben a bibliai mondással tudott azonosítani: „*Ha megdobnak kővel, dobd vissza kenyérrrel*”. Úgy érzem, hogy itt sikerült a történelmi mondás szellemét magamévá tenni, alkalmazni mindennapi ténykedésemben, ez volt a gondolkodásmód, megértettük a költő versének mondanivalóját: „*Gólya, gólya gilice, mitől véres a lábad? Török gyermek megvágta, magyar gyermek gyógyítja.*”

Kár, hogy a történelemtől népünk, nemzetünk nem ezt kapta. Emlékeztetni akarom a történelmi évfordulóra az istentiszteletre egybegyűlt híveket.

Henri francia tábornok 80 évvel és két nappal ezelőtt nyújtotta át a trianoni magyar küldöttségnek az antant-hatalmak végzését, mellyel ezeréves hazánkat megcsonkították. Hogy megmaradhassunk, hogy gyermekeinket felnevelhessük abban a szellemben, amelyben mi is részesültünk, hogy magyarságunkat megőrizzük, nekünk is tennünk kell – akárcsak a múltban elődeinknek.

Mindig aktuálisak maradnak nagyjaink intó szavai: vigyázzunk anyanyelvünkre, magyarságunkra, egymásra. Őrizzük meg hitünket, látogassuk az istenházát, segítsünk egymáson, a nagy a kicsin, a gazdag a szegényen.

A fiatalok várják a biztonságos jövőt, mi pedig sajnáljuk a tovatűnő időt.

Minden tehetős ember figyelmét egy Széchenyi-idezetre hívnám fel: „*Ha lenyesik a szárnyamat, gyalogolni fogok, ha levágják a lábamat, kezemen járok, ha ezeket is leszakítják, hason csúszom, csak használhassak nemzetemnek.*”

(Elhangzott Nyárádgálfalván, 2000. április 9-én)

FEKETE ÁRPÁD felügyelőgondnok

EGYHÁZ ÉS MÉDIA

(Folytatás előző lapszámunkból)

Az egyházi sajtó lényegesen különbözik a világitól. A világi újságíró szenzációra éhes, bombasztikus híreket vár, lesi a botrányt, könyörtelenül feltárja az egyháznak mint intézménynek árnyoldalait, a világi újságírás nem tesz különbséget jó és rossz hír között. A rossz hír is jó hír, a világi újságírás nem evangéliumot, jó hírt közvetít, hanem a szenzációt vadássza. A világi újságírásban a kommunikáció célja nem a közösség megelégedése. Az egyháznak hallatni kell hangját a világi médiában is, ha másként nem, azon újságíróin keresztül, akik felekezethez tartoznak. Hazai viszonylatban nem tartozunk a túlmediatizált egyházak közé, sőt azt mondhatjuk, hogy országos szórású napilapjainkban alig-alig vagyunk jelen egy-egy közös nyilatkozat vagy konferenciái záróokmány erejéig. A statisztika kedvéért mondom el, hogy az 1989-es fordulat után a Korunknak három egyházi súlypontú száma jelent meg, amiből csak egyben voltunk jelen Gaal György jóvoltából. (Korunk 1990. 10., 1992. 7. 1997. 10.) A Falvak Népe ökumenikus egyházzrovatát sajnos nem volt időm áttanulmányozni, Cseke Péter és Oláh Dénes szerkesztők tollából biztosan jelent meg rólunk írás. Kis egyház vagyunk, nem számíthatunk a nagy egyházakéhoz hasonló mediatisálásra, de jó stratégiával, fiatal, öntudatos újságíró gárda nevelésével megtalálhatjuk helyünket a hazai írott sajtóban.

3. Egyházunk az audiovizuális médiában

Az 1989-es események új helyzet elé állították egyházunkat. Negyvenéves hallgatás után újból istentiszteletet lehetett közvetíteni az éter hullámain. Az érdem nem csak a miénk, hanem Adorjáni László református lelkészé is - legalábbis Kolozsváron -, hiszen ő járta ki azt, hogy történelmi egyházaink korszerű stúdióhoz jussanak. A belvárosi református egyházközség pincehelyisége szolgált stúdióul éveken keresztül.

Hatalmas lehetőséghez jutottunk: havonta két alkalommal sugározhattunk és sugározhatunk unitárius rádióadást a kolozsvári rádió hullámhosszán. Már közel egy évtizedes múlt áll mögöttünk, megannyi istentisztelet és meditáció, és házunk táján körülnézve szomorúan állapíthatjuk meg, alig van egy két hangkazetta, mely megőrizte az éter hullámhosszán sugárzott jó hírt, evangéliumot. Tíz év hatalmas idő, két püspököt kísértünk örök nyugovóra a házsongárdi temetőben, és alig van róluk hangfelvétel, nem beszélve a filmes anyagról. Egyedül Farkas Dénes lelkésztestvérem az, aki számottevő és rendkívül értékes audiovizuális dokumentumanyagot rögzített, ennek másolásáról, archiválásáról esetleg szakszerű feldolgozásáról gondoskodni kellene. Józan Miklós püspök fél évszázaddal ezelőtt elhangzott rádiós beszédei fokos kötetbe gyűjtve szolgálnak tanúságnak az utókornak. Mit vesz majd kézbe a 21. század unitárius ifjúsága vagy történése az 1989-es fordulatot követő médiamunkánkból? Felhasználjuk-e az elektronikus médiában dolgozó unitáriusok szaktudását, évek hosszú során szerzett tapasztalatát?

A további kérdésfeltevéstől egyelőre eltekintve, néhány megállapítást teszek egyházunknak az audiovizuális médiában való szerepléséről. Országos szinten elmondható az, hogy nem vagyunk túlmediatizált egyház, az országos adó TV 1. csatornáján, a magyar nyelvű műsorban bemutatnak olykor-olykor - hála az ODFIE-nek, egyre gyakrabban -, de alulmaradunk a római katolikusok és reformátusok mellett. A bukaresti magyar nyelvű egyetemes rádióadásban még nem hallottam arról, hogy ebben az ország részben unitáriusok is élnek.

Lényegesen jobb a helyzet Kolozsváron. A területi rádió-stúdió szórás körzetében havonta két alkalommal hallatjuk hangunkat, s a hír- és magazinműsorokban is elég gyakran esik szó rólunk, hála a szerkesztő unitárius öntudatának. Hasonló a helyzet a területi tévéstúdióval, unitárius vallású operatőr, szerkesztő itt is van, csak éppen hasznosítani kellene őket. A rádiózás az egyetlen olyan alkalom, amikor a média és technika vívmányai révén szélesebb körhöz szólhatunk, híveink mellett azokhoz is eljuttathatjuk üzenetünket, akik nem a mi egyházunkhoz tartoznak. Előadásom első részében kifejtettem, hogy az írott sajtó híveinknek mintegy 5%-hoz jut el, a visszajelzések alapján az elektronikus sajtó sokkal nagyobb népszerűségnek örvend.

Melyek legyenek a médiában sugárzott egyházi és vallási műsorok sajátosságai?

- Fel kell kelteni azok érdeklődését, akik az egyházon kívül maradtak, esetleg ellenséges érzületűek, vagy tudomást sem vesznek a vallásról;

- Vigyázni kell arra, hogy a műsorok ne ugyanazt ismételjék, amit a hívők minden alkalommal hallanak.

- Egyházi és vallásos adásainknak alkalmazkodni kell a rádiózás szabályaihoz: minél kevesebbet és minél érthetőbben beszélni.

- Üzenetünket röviden, érthetően és frappánsan megfogalmazni, és így tölteni ki a havi ötvenperces műsoridőt!

- Nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk arra, hogy felekezeti jellegű adásaink unalmas és sablonos voltát megváltoztassuk.

- Dolgozzunk ki éves stratégiát arról, hogy mit akarunk közvetíteni.

A következőkben Vetési László esszéjére támaszkodva, az egyház média iránti és a média egyház iránti elvárásait ismertetem.

Mit vár el a média az egyháztól?

- Becsüljék meg jobban az egyháziak az érettük is fáradozó média szakembereit, és figyeljenek jobban oda munkájukra.

- Szervezzék meg saját belső és külső sajtó- és média-tájékoztatókat.

- Bízson meg minden egyház egy önálló egyházi sajtóügyi, médiaügyi előadót a szaktanácsadással, aki legyen a média segítségére minden felekezeti kérdésben.

- Rendszeresen tájékoztassák a médiát eseményeikről.

- Neveltesse ki médiához értő egyházi szakembereket.

- Dolgozzanak ki archiválási stratégiát a legjelentősebb anyagok megmentése érdekében. El kell végezni az egyházi sajtó nyilvántartását. Legyen egy hely, ahol minden unitárius sajtótermék megtalálható.

Mit vár el az egyház a médiától?

- A keresztény média feladata hármas legyen: 1. léleképítés, hitépítés, 2. belső informálás, híratadás, tájékoztatás, 3. általános és mindenkinek szóló ismeretterjesztés az egyházak, a hit és a hitélet kérdéseiről.

- Táragszerű és pontos tájékoztatás

- Ne teremtsen hamis mítoszokat, legyen pártatlan és elfogulatlan.

- Az egyház képviselőit minden lényeges kérdésben vonja be a szaktanácsadásba.

- Vigyázzon arra, hogy ne mediatisáljon túl egyházakat és egyházi személyeket.

- Maradjon érdekes és friss, de ne legyen divat- és szenzációközpontú.

A célul kitűzött kérdésekre legjobb akaratom és tudásom szerint válaszoltam. Előadásom vitaindító jelleggel íródott, ezért tisztelettel kérem olvasóinkat, hogy véleményükkel, javaslataikkal, építő kritikájukkal legyenek segítségemre.

KOVÁCS SÁNDOR

A hűség városában

Az ausztriai határ közelében fekvő Sopron teljes mértékben rászolgált „a hűség városa” elnevezésre. A trianoni szerződés következtében e város Ausztriához került, de ez a nem kis részt német ajkú település és a körülötte levő pár község 1921-ben népszavazást erőltetett ki, s ekkor egyedülálló módon sikerült elérni a versailles-i Trianon palotában megvont új határvonal csekély kiigazítását Magyarország javára.

Ebben a városban rendezik meg már évtizedek óta a Vermes Miklós fizikaversenyt. A vetélkedő erdélyi szakaszán továbbjutva, az évzáró után néhány nappal elindultunk Sopronba. Az út hosszú volt, ám az a látvány, ami a városban fogadott, megért minden fáradságot. E település többé-kevésbé épen vészelte át a történelem viharait, így a belvárosban nagyon sok olyan épület van, amelynek a története a középkorig nyúlik vissza. A macskakövezett utcákon sétálva lépten-nyomon találkoztam olyan házakkal, amelyek műemlékként vannak számontartva. Ugyanakkor számos emléktábla jelzi, hogy melyik épületben melyik híres ember lakott. Szomorú üzenetet menekít át az utókornak az az emléktábla, amelyik azon utca sarkán található, amelyben zsidó gettót hoztak létre a II. világháború idején. A belváros fölött a Tűztorony emelkedik. Valaha innen vigyázták az őrcsapatok a gyakorta támadt tüzeket, és tartották szemmel a városba igyekvőket. E torony Sopron jelképévé vált.

Talán ennyit a városról. Maga a verseny két szakaszban zajlott le. Az első szakasz volt az elméleti, a másik a gyakorlati. A romániai versenyekhez képest ez egészen más volt. Személyes benyomásom az, hogy a feladatok több fizikát tartalmaztak, mint a hazai tantárgyversenyeken adottak.

A verseny után felkerestük a nagyeceni Széchenyikastélyt. Ebben az épületben van berendezve „a legnagyobb magyar” és az ő családjának az emlékmúzeuma. Szintén Nagyecenen van a Széchenyi mauzóleum. Ide van eltemetve a Széchenyi család több mint negyven tagja, köztük Széchenyi István és felesége Aspangyi Seilern Crestentia grófnő is. Sírhelyük a legszembeötlőbb a sok koszorú és szalag miatt, amit az évek során a látogatók oda helyeztek. Többek között két ezüst babérszalag is található a sír fölé akasztva. Ezeket Jászai Mari, híres magyar színésznő tette oda, miután díjként megkapta őket.

A kirándulás után hamarosan elérkezett a búcsúzás órája. E verseny során lehetőségünk nyílt arra, hogy Szlovákiában, Ukrajnában élő magyarokkal is kapcsolatba kerüljünk. Így mindnyájan szép emlékekben és tapasztalatokban gazdagon jöttünk haza.

DÉNES EMESE IX. U.

A fizikaolimpia országos szakaszán

Idén ismét megrendezték a fizikaolimpiát, melynek országos döntőjén először vettem részt. Természetesen mindez az osztráknak köszönhető, aki mindennap foglalkozott velünk, és alaposan felkészített e versenyre. Kolozs megyéből csak két kilencedikes jutott tovább az országos döntőre, egy báthorys és én. Sajnos egyik osztálytársam sem jöhetett velem, annak ellenére, hogy ők is nagyon jól szerepeltek a verseny megyei szakaszán.

Így egyedül mentem el az országos döntőre, mely Szebenben zajlott le. Még aznap este részt vettünk a megnyitón, ahol nagy szeretettel köszöntöttek minket, majd visszamentünk szálláshelyünkre pihenni, mivel a következő napon a gyakorlati megmértetésre került a sor. Ez abból állt, hogy meg kellett mérni gyakorlati eszközökkel két szilárd testnek elmozdulása során fellépő súrlódási együtthatót. Ugyanakkor meg kellett állapítani a mérések során fellépő hibaforrásokat.

A verseny befejeztével megvendégelték az iskola ebédlőjében, majd utána pihentünk, hogy felkészüljünk a másnap tartott elméleti versenyre. Természetesen egyesek még éjszaka is tanultak pihenés helyett, oldották a feladatokat, tanultak deriválni. Másnap a reggeli után megnéztük a versenyzők felosztását osztályterem szerint, majd mindegyikünk elfoglalta a helyét a megfelelő teremben. Az elméleti tételeket kilenc órakor hozták be román nyelven, és ugyanakkor megkaptuk a magyar fordítást is. A verseny befejeztével elmentünk ebédelni, majd azután bejártuk Szeben belvárosát, s hideg kólával hűsítettük beforrósodott fejünket. Másnap otthagytam e szép várost, hogy elérhessek az iskolánk által megszervezett budapesti kirándulásra.

Nem sokkal később részt vettünk a megyei tanfelügyelőség által megszervezett ünnepségen, ahol átadták a dicséret okleveleket és díjakat azoknak a tanulóknak, akik jó eredményeket értek el. Ebből az alkalomból kaptam oklevelet és jutalomkönyvet.

Csodálatos élmény volt számomra részt venni egy ilyen színvonalas versenyen, és kívánom, hogy mindenki próbáljon meg eljutni egy ilyen versenyre, mert sok tapasztalatot nyerhet, és főleg tudását gyarapítja.

DERZSY NOÉMI IX. U.

Benyomások az alternatív irodalmi versenyről

Idén is megrendezték Szovátán az alternatív irodalmi versenyt.

Ez annyiban különbözik a hagyományos olimpiától, hogy nem a tananyaghoz kötött, és hogy a

tehetséges (ha van ilyen) jobban megnyilvánulhat, felszínre törhet itt. Az is szokatlan, hogy nem is a felhagyott anyag ismerete került a követelménylista élére, hanem a szövegszerűség és logikus gondolatmenet. Jó is volt ez így, mert nem kellett arra pazarolni az energiát és időt, hogy foggal-körömmel bebizonyítsuk: tényleg olvastuk az értelmezendő művet. Egy irodalmi dolgozatnak természetesen nem is lehet ez a célja.

A felvetett témák is fölöttébb érdekesekek voltak: utazás, apokalipszis, a csoda, legenda átminősülése. És ezekről szabadon tárgyalni lehetett, továbbvinni a gondolatot, mintegy felelni az író által felvetetteknek. Ez is egy olyan dolog, amit nem mindenütt merhet az ember. De itt tényleg nem méltányolták azt, hogyha tíz kritikustól és húszféle kiadott tankönyvből valamit összekutyult, összekapart az ember. Jó volt azt tapasztalni, hogy értékesnek tartják a Te gondolatodat, hogy az is ér valamit. (Megragadnám az alkalmat arra, hogy ezt a módszert prédikáljam vasikalapos szakembereinknek de ... nem tudom, mire

mennék vele. Ami egyszer jól beidegződött, azt józan érv is csak ritkán ebrudalja ki.)

Én magam először vettem részt az alternatív olimpián, és tetszett. Öten voltunk kolozsváriak, a XII-ik osztály első díját kolozsvári diák nyerte el, és ketten részesültünk dicséretben.

A XI-ik osztály olvasmányainak szerzőit szeretném kiemelni: olvastuk Szerb Antalt, Láng Zsoltot, Darrasi Lászlót, Borgest és Anatole France-ot.

A verseny után szemináriumokon vettünk részt. Előadóink voltak Gyimesi Éva és Berszán István egyetemi tanárok. A meghallgatottak után azt a következtetést szűrtem le, hogy ha valaki komolyan foglalkozni akar irodalommal, feltétlenül konyítson filozófiához, lélektanhoz és történelemhez.

A dolgozatokat díjkiosztás előtt a javító tanárok kiértékelték, de úgy, hogy az ember okulhatott belőle, ha odafigyelt. Valóban befellegzett már annak az elemzési módnak, hogy: a költő, Pilinszki János áll a tengerparton...

AL-EID NESRIN XI.U.

IFJÚSÁGI OLDAL

SZÓRVÁNYTÁBOR 2000

*"Uram, kert vagyok.
Nyitott előttem.
Add, hogy teremjek
Szép gyümölcsöket,
Békét és örömet,
Jóságot és gyengédséget,
Kedvességet és megbocsátást!"*
(J. Beaulac)

Hogy miképpen tettük hasznossá az újabb gyümölcs-termés áldott lehetőségét, erről kívánok mesélni.

Sokaknak nem számít újdonságnak, ha ezt írom: folyó év júliusában az erdélyi Unitárius Egyház és az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet Homoródszentmártonban szórványtábort szervezett a nemzeti és felekezeti szempontból számbeli kisebbségben élő magyar unitárius fiatalok számára. Immár a hetedik ilyen tábort szerveztük idén, s hála Istennek, megszervezését többen is elengedhetetlen fontosságúnak, természetes jónak tartjuk.

Ebben az évben is Petrozsényből, Lupényből, Petrillából, Hobicaurikányból, Déváról, Nagybányáról, Besztercéről, Szásznádasról, Fogarasból, Sebenből, Botfaluból és Brassóból érkeztek gyermekek, összesen harmincegyen.

Úgy tűnhet, nem sok változás jelentkezett az elmúlt évi táborokhoz viszonyítva, hiszen a résztvevők és a foglalkoztatók névsora többnyire azonos volt. Mégis, mindannyian azt éreztük, hogy újra sikerült egy hosszú lépéssel az évekket ezelőtt e táborok elé állított célhoz közeledni.

Az egyhetes „termésbegyűjtés” tevékenységei két síkon haladtak. Egyrészt magyarságtudatot erősítettünk azzal, hogy a magyar állam alapításáról, István király megkoronázásáról, a kereszténység felvételéről meséltünk, játszottunk, énekeltünk, de rajzzal, építéssel elevenítettük meg a második évezred kezdetének hangulatát - az érthetőség és megtanulhatóság kedvéért. Másrészt a reformáció korával, Dávid Ferenc egyházalapító püspökünk személyiségével, az unitárius erkölcsiség értelmezésével próbáltunk meg rávilágítani az unitáriusságra. S mindezt úgy, hogy az egyházközségek és az előző táborok magelvetésére és terület megmunkálására építetünk, s minden napnak gyümölcseit figyelmesen leszedtük és tároltuk.

A hét folyamán László Károly színművész, a sepsiszentgyörgyi Mesealáka vezetője látogatta meg táborunkat, csodás meséivel közelebb hozva bennünket a valósághoz. Pálfi Domokos brassói orgonaépítő-mester pedig az orgonaépítés érdekességeiből nyújtott izelítőt a kíváncsiskodók számára. Homoródmásra, múltbeli táborok otthontadó helyszínére is átrándultunk, és persze fürödtünk a hűs Homoródban, gátat építettünk, vetélkedtünk, és sokat énekeltünk. Esténként mesét hallgatunk, s értelmeztünk, együtt szólitottuk meg Istent, kézen fogva imádkoztunk.

A tábor zárónapján istentiszteleten vettünk részt, Lakatos Sándor teológiai hallgató egyházi beszédét hallgattuk meg, majd felmutatva gyümölcseinket Isten és emberek előtt, verssel és énekkel búcsúztunk a gyülekezettől és egymástól.

A visszajelzések szerint a résztvevők és táborvezetők egyaránt olyan lelki gyümölcsökkel tértek haza, melyeket egyéni, de az egyházközségben kifejtett munkájuk során is szétoszthatnak, alkalmazhatnak.

Ennek reményében indítottuk el a hazavezető úton gyermekeinket, s várjuk őket vissza a mindenkori szórványtáborokba.

LAKATOS CSILLA ODFIE-jegyző

UNITÁRIUS JÖVENDŐ

Észrevételek az Unitárius Univerzalista Nemzetközi Tanács Kolozsváron tartott vezetőképzői konferenciájáról

Az Unitárius Univerzalista Nemzetközi Tanács (a továbbiakban ICUU) 2000. május 25–28. napjain tartotta vezetőképzői konferenciáját Kolozsváron, A Református Diakóniai Otthonban, amelynek fő témája: „Az unitárius univerzalista gyülekezetek megalakítása, szervezése és vezetése”. A téma főleg azokat a gyülekezeteket „érintette”, amelyek alakulóban, formálódóban vannak a világ különböző tájain. Ezt bizonyítja a konferencián résztvevő érdeklődők is, akik egykori ősi unitárius hagyományokkal, vagy éppen az unitárius vallás iránti érdeklődéssel vettek részt. Érdemes megemlíteni a résztvevők neveit a jelentkezési sorrend alapján: **Nannette Graves** (Franciaország), **dr. Dimitry Barchuk** és **Natasha Barchuk**, **Anastasia Jaritsina** (Oroszország), **Paulo Ereno** (Brazília), **Antti Pelkola** és **Aki Pulli** (Finnország), **Maija** és **Magda Ozolina**, **Ainars Grinbergs** (Litvánia), **Jaroslav Wajchert**, **Czeslaw Glogowski** (Lengyelország), **Indra** és **Swaki Sikdar** (Anglia), **Vladimir Svanda**, **Milos Mikota** (Csehország), **Szent-Iványi Ilona**, **Kászoni József** (Magyarország), **Kovács István** (S), **Kovács Sándor** (K), **Bartha Mária Zsuzsanna**, **Mezei Csaba**, **Koppándi Botond** és **dr. Rezi Elek**.

A Konferencia fő irányítója **Polly Guild** lelkész, szervezője alulírott volt. A Konferencia fő előadói: **Larry Peers** lelkész, az Észak-Amerikai Unitárius Univerzalista Egyház misszió és fejlesztési bizottságának előadótanácsosa és **Sarah Tinker**, az Angliai Unitárius Egyház valláserkölcsei nevelési bizottság előadótanácsosnője voltak. A konferencián előadást tartott a gyülekezetszervezés témakörében **Orbókné Szent-Iványi Ilona** és **Kovács Sándor** teológiai tanár az erdélyi Unitárius Egyház történetéről.

A résztvevők az előadások után munkacsoportokban vizsgálták meg az unitarizmus „jelen, de főleg jövőképét” a különböző helyi sajátosságait figyelembe véve. A lelkesedés, a tenniakarás nem hiányzott egyetlen jelenlevő részéről sem.

A reggeli és esti áhítatok emelték az „unitárius jövő” iránti töretlen elkötelezettséget. Egyházunk május 25-én este tartotta áhítatát, amelyen részt vett és a konferencia résztvevőikhez buzdító szavakat intézett Ft. **dr. Szabó Árpád** püspök is.

A konferencia résztvevői május 27-én meglátogatták egyházi központunkat, a Teológiai Intézetet és Kolozsvár nevezetességeit.

Május 28-án a belvárosi unitárius templomban istentiszteleten vettek részt, amelynek keretében **dr. Rezi Elek** és **Kovács István** sepsiszentgyörgyi lelkész

üdvözletei hangoztak el. Ezt követően, délután az aranyosszéki egyházközségeket látogatták meg, és a kövendi egyházközség vendégszeretetét élvezték.

Az ICUU első alkalommal szervezett Erdélyben konferenciát, és meggyőződésem, hogy a konferencia sikeréhez hozzájárult a gazdag hagyományokat „felkínáló” erdélyi unitárius múlt és jelen. Ehhez hasonló konferenciák megrendezését a jövőre nézve fel kell vállalnunk.

Köszönetünket és elismerésünket fejezzük ki a Református Diakóniai Otthon igazgatójának, **Lőrinczi Lászlónak**, és a mindenben segítségünkre siető **Lőrinczi Zoltánnak**.

Dr. REZI ELEK

Kedves gyermekek!

Ezt a verset olyan bácsi írta, aki be- és megjárta a kerek és napos nagyvilágot.

Unitárius keresztény, de avatott ismerője a buddhizmusnak és a taoizmusnak is.

Olvassátok el kétszer-háromszor figyelmesen a versét és írjátok le és meg, mi jut hirtelen eszetekbe a kövekről és kicsi falutok, nagy városok patakvizének csobogásáról!

PAPBÁCSI

Kövek között csörgedez a kispatak.
Fut, szalad, de: egy sziklánál elakad.
És ott felgyűl. S ledönti azt erővel,
mert nekije folyni, folyni, folyni kell!
Köszönömödn

Megjegyzés:

Ezt a verset Vajda Gyula, bukaresti hívünk írta. Szóban mondta el, én leírtam, s beleegyezését adta arra, hogy versével rendelkezem tetszésem szerint. (Szász Ferenc)

TUDÓSÍTÁSOK, HÍREK

Június 16-án rendkívüli ülést tartott az **Egyházi Képviselő Tanács**, amelyen elhatározta a torockószentgyörgyi Rudnyánszky-ház megvásárlását.

Egyházköri Közgyűlések

Június 23 – július 1. között tartották meg az Egyházköri Közgyűléseket. Egyházköreinkben a választások eredménye a következő:

Kolozs-tordai egyházkör: esperes Székely Miklós, köri felügyelő gondnokok Pálfi Sz. Ferenc és Székely Botond, egyházköri jegyző Pálfi Dénes, közügyigazgató Lőrinczi Károly.

Marosi egyházkör: esperes Török Elek, köri felügyelő gondnokok Fekete Árpád és Szász Dénes, egyházköri jegyző Szén Sándor, közügyigazgató Varga M. Sándor.

Küküllői egyházkör: esperes Fazakas Endre, köri felügyelő gondnokok Gagyi Béla és ifj. Bordi András, egyházköri jegyző Nagy Endre, közügyigazgató Péterfi Sándor.

Székelykeresztúri egyházkör: esperes Szombatfalvi József, köri felügyelő gondnokok Csáka József és Csézár Lajos, egyházköri jegyző Kiss Gergely, közügyigazgató Farkas László.

Székelyudvarhelyi egyházkör: esperes Kedei Mózes, köri felügyelő gondnokok Dombi Dezső és Márton Dénes, egyházköri jegyző Barabás Áron, közügyigazgató Keresztes Sándor.

Háromszék-felsőfehéri egyházkör: esperes Máthé Sándor, köri felügyelő gondnokok dr. Gyerő Dávid és Sándor Gyula, egyházköri jegyző Török István, közügyigazgató Andorkó Ferenc.

Lelkészi értekezletek

A II. évnegyedi Lelkészköri Értekezleteket június 5–15. között tartották meg. Az értekezleteken *dr. Csanády András* és *Pop Mária* tartott előadást a következők szerint: a kolozs-tordai egyházkörben június 5-én **Méskőn**, a küküllői egyházkörben június 8-án **Medgyesen**, a marosi egyházkörben június 14-én **Szovátán**, a székelykeresztúri egyházkörben június 6-án **Székelykeresztúron**, a székelyudvarhelyi egyházkörben június 7-én **Homoródszentmártonban**, a háromszék-felsőfehéri egyházkörben június 15-én **Brassóban**. Az értekezleteken egyházi központunk részéről *dr. Szabó Árpád* püspök, *dr. Rezi Elek* főjegyző és *Andrási György* előadótanácsos vett részt.

Dávid Ferenc Egylet

A Dávid Ferenc Egylet június 18-án tartott ülésén **Kovács Sándor** teológiai tanár tartott előadást: *Habsburg-uralom és vallási türelmetlenség* címen. **Galanton Péter** XI. osztályos zeneiskolás Chopin-műveket játszott, szavalt **Gál Tünde** XI. osztályos tanuló.

Lelkészképzés

Teológiai hallgatóink április 23–25. között a húsvéti, június 11–13. között a pünkösdünnep alkalmával legációszolgálatot végeztek az egyházközségekben.

A Teológiai Intézetben a II. félévi előadások május 26-án fejeződtek be. A II. félévi vizsgákra május 29 – június 30. között került sor. Az évvégi istentiszteletet július 2-án tartották, az istentiszteleten a szószéki szolgálatot **Kovács István** teoló-

giai tanár végezte. Az istentisztelet keretében elbúcsúztak végzős hallgatóink: **Cseh Dénes**, **Fazakas Lajos Levente**, **Jenei Csaba**, **Pavelka Attila**, **Pító Attila** és **Szilágyi Anna-Mária**. A végzős hallgatókat **dr. Rezi Elek** dékán mutatta be a gyülekezetnek, és munkájukra Isten áldását kérte. A teológiai hallgatók nevében **Solymosi Zsolt** IV. éves hallgató mondott üdvözlő beszédet, majd a végzősök nevében **Pavelka Attila** mondott köszönetet. Az évvégi istentisztelet **dr. Szabó Árpád** püspök üdvözlő szavaival zárult.

Július 10-13-án került sor az ötödét végzett hallgatók szakvizsgájára. Sikeresen szakvizsgázott: **Fazakas Lajos Levente**, **Pító Attila** és **Szilágyi Anna-Mária**.

Személyi változás

Benedek Mihály bözödi lelkész meghívás alapján július elsejétől áthelyezést nyert a homoródkarácsonyfalvi egyházközségbe.

Lelkészeiktató ünnepély

A szabédi egyházközség június 17-én tartotta **Jenei Sándor** lelkész beiktatóját. A beiktató ünnepélyen részt vett **dr. Szabó Árpád** püspök.

- **Fazakas Ildikó** homoródszentmártoni és **Jenei László Márton** dicsőszentmártoni afia június 5-én énekvezérképesítő vizsgát tett.

- A petrozsényi egyházközség június negyediken ünnepelte templomának 100 éves évfordulóját. Az ünnepélyen részt vett **dr. Szabó Árpád** püspök.

- A hagyományos Brassai hetet május 8–13-án szervezték meg. A rendezvényeken az Unitárius Kollégium diákjai is tevékenyen részt vettek.

- Június 25-én „Magyar-házat” avattak Medgyesen, az avató ünnepségen egyházunkat **Balogh Ferenc** főgondnok képviselte.

• **250 éves a korondi unitárius templom**

Május 7-én, a Millennium évében és jegyében, ünnepi istentisztelet keretében emlékeztünk meg templomunk építésének 250. évfordulójáról.

Az ünnepi istentiszteleten a szószéki szolgálatot Főtisztelendő **dr. Szabó Árpád** püspök úr végezte, a templom építésének rövid történetét **Farkas László** lelkész ismertette, az amerikai testvérgyülekezet üdvözlését (First Parish Brookline) **David A. Johnson** lelkész tolmácsolta, **Balogh Ferenc** főgondnok meleg szavakkal köszöntötte a zsúfolásig megtelt templom ünneplő gyülekezetét.

A templomi ünnepséget a Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet és a Nőszövetség színvonalas műsora zárta.

Az ünnepi istentisztelet után ez ünnepet megörökítő emléktábla leleplezésére került sor a templom bejáratánál.

A felavató beszédet **Szombatfalvi József** esperes mondta, majd Kisgyörgy Árpád főgondnok buzdító beszédet intézett a gyülekezet felé.

A Millennium jegyében megtartott ünnepély **Farkas Margit** énekvezér által összeállított és vezetett műsorral zárult. (Farkas László lelkész)

MILLENNIUMI EGYETEMES UNITÁRIUS TALÁLKOZÓ

Az Egyházi Képviselő Tanács értesíti híveinket és az érdeklődőket, hogy ebben az évben is megrendezésre kerül az elmúlt esztendőben hagyománykezdeményező szándékkal elindított Unitárius Találkozó. Az idén a Szejke-fürdői találkozót a Millennium jegyében augusztus 12-én, szombaton tartjuk: Millenniumi Egyetemes Unitárius Találkozó néven.

A találkozót a de. 11 órakor kezdődő istentisztelet nyitja meg, amelyet műsoros előadások követnek. Fontosnak tartjuk, hogy e jelentős találkozón egyházunk minden gyülekezete minél nagyobb számban képviseltesse magát.

Viszontlátásra a Szejke-fürdői Találkozón!

Az Egyházi Képviselő Tanács

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Protestáns Teológiai Intézet Rektori Hivatala pályázatot hirdet az Intézet főtktkári állásának betöltésére folyó év október 1-től

Pályázhatnak azok a magyar református, evangélikus vagy unitárius főiskolai oklevéllel rendelkező személyek, akik anyanyelvük mellett románul és németül (részben angolul is) képesek tárgyalni és hivatalos levelezést folytatni, akik a Word és Word Perfect szövegszerkesztő programmal tudnak dolgozni, és akik járatosak a tanügyi törvény előírásaiban, valamint jogi és adminisztratív kérdésekben.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. Pályázati kérést,
2. Saját kézzel írt önéletrajzot,
3. Tanulmányt igazoló oklevél hitelesített másolatát

4. Ajánlás az illetékes egyházközség presbitériumától, lelkészek esetében az illetékes esperestől.

Pályázati határidő: 2000. szeptember 15. de. 12 óra.

A versenyvizsga ideje: 2000. szeptember 19.

A Protestáns Teológiai Intézet címe: 3400 Kolozsvár, Piața Avram Iancu nr.13, Tel/Fax: 064-191-368.

Rektori Hivatal

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) 2000. évi, további központi rendezvényeinek helyszín- és naptárterve

1. IV. ODFIE Vezetőképző, július 19-23., Székelyudvarhely

2. Népi mesterségek tábora, III. kiírás, július 25 - augusztus 1., Homoródalmás

3. Észak-amerikai unitárius-univerzalista ifjúsági körút, augusztus 2-15., Erdély-szerte

(A mélyülő amerikai-erdélyi unitárius ifjúsági kapcsolatok további megnyilvánulása a 30-40 főre tervezett tengerentúli ifjúsági csoport erdélyi látogatása.)

4. IV. ODFIE Színjátszó Találkozó, augusztus 4-6., Fiafalva

5. XXIV. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencia és az ODFIE 2000. évi küldöttgyűlése, augusztus 24-27., Vargyas. (Mindenkori csúcsmegrendezésünk ez évi kiírásának megszervezésére a Millennium jegyében és az első Dávid Ferenc Ifjúsági Kör megalakulásának százéves évfordulója alkalmával kerül sor.)

6. III. ODFIE Egyház- és nemzet-történelmi vetélkedő országos döntője, november 10., Kolozsvár

7. Dávid Ferenc Emlékarandó (harmadik alkalom), november 11., Déva

Rendezvényeinkkel és általában működésünkkel kapcsolatos bármiféle megkeresést a következő címekre várjuk:

3400 Kolozsvár, 1989 December 21. út 9

(ODFIE-székhely);

telefon és távmásoló: 064193236 és 064195927;

elektronikus posta: odfieszl@proteo.cj.edu.ro;

maroktelefon: 094779953 (Sz. L.).

FELVÉTELI TÁJÉKOZTATÓ

Tájékoztató jelleggel közöljük, hogy az Egyházi Képviselő Tanács f. év július 6-án tartott ülésén, figyelembe véve a Misszió Bizottság véleményes javaslatát, a 2000/2001 tanulmányi évre, az eddigi gyakorlattól eltérően nem határozta meg a Teológiai Intézet Unitárius Fakultás I. évfolyamára felveendő hallgatók létszámát, hanem engedélyezi mindazoknak a felvételizőknek a beiratkozását, akik az Intézeti Szabályzat vonatkozó szakaszai értelmében sikeres felvételi vizsgát tesznek. A sikeres felvételi vizsga azt jelenti, hogy a jelentkezőknek minden tantárgyból átmenő jegyet (5-öst) kell kapnia és általános osztályzata el kell érje a 7,00 eredményt.

Az Egyházi Képviselő Tanács ezzel a határozatával elősegíteni kívánja lelkész-képzésünk minőségi átalakulását.

Az Egyházi Képviselő Tanács

UNITÁRIUS KÖZLÖNY. A Keresztény Magvető melléklete

Szerkesztő bizottság: dr. Rezi Elek főszerkesztő, Kovács Sándor szerkesztő. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós.

Szedés: Rezi Éva. Kivitelezés: Kriza János. Készült az UNITÁRIUS EGYHÁZ nyomdájában